

REDE VAN DE VOORZITTER DR. J. H. BECKING
OP DE JUBILEUMBIJENKOMST VAN DE
NEDERLANDSE BOSBOUW VERENIGING TE ARNHEM
OP 7 OKTOBER 1960.

Dames en Heren,

Het is mij een voorrecht U allen hartelijk welkom te heten in deze fraaie zaal van het Provinciehuis, die ons voor de viering van ons 50-jarig jubileum welwillend door het Provinciaal Bestuur ter beschikking is gesteld en waarvoor ik gaarne mijn oprechte dank wil uitspreken.

Op 1 oktober 1910 werd door een 29-tal bosbouwers te Utrecht de Nederlandse Bosbouw Vereniging opgericht. Het ledental is sindsdien aangegroeid tot 300, maar desondanks vormt deze vereniging in de Nederlandse samenleving slechts een zeer kleine, selecte gemeenschap. Met het oog op dit feit zal het vooral voor onze genodigden enige verduidelijking behoeven, waarom het Bestuur toch heeft gemeend dit 50-jarig jubileum met enig reliëf te moeten vieren.

De bosbouwers, die de vereniging hebben opgericht, zijn een bijzonder slag van mensen. Zij onderscheiden zich door een zeer groot onbaatzuchtig enthousiasme voor hun taak. Zij plegen voorts veel over hun vak te praten, welke eigenschap minder door buitenstaanders wordt gewaar-

deerd en zijn tenslotte zeer behoudend van aard. Slechts na grondig onderzoek laten zij zich van een andere mening overtuigen.

Aan deze specifieke karaktereigenschappen heeft nu de Nederlandse Bosbouw Vereniging haar ontstaan te danken. In haar Statuten vindt U als haar doelstelling vermeld het bevorderen van de bosbouw in de ruimste zin. Zij wil dit bereiken: 1° door het stimuleren van gedachte-wisseling over en onderzoek van bosbouwvraagstukken, 2° door het uitgeven van een tijdschrift en 3° door andere wettige middelen, die voor dit doel beschikbaar zijn. De vereniging heeft van meet af aan met grote toewijding aan haar taak gewerkt.

Ten behoeve van de gedachtewisseling over bosbouwvraagstukken werden oorspronkelijk jaarlijks één en later twee *bijeenkomsten* gehouden. Slechts in de oorlogsjaren moest enkele malen van een bijeenkomst worden afgezien. Aan deze bijeenkomsten waren steeds excursies verbonden om ook aan de toepassing van de bosbouw alle aandacht te schenken. Vanaf 1923 werd de najaarsbijeenkomst herdoopt in „wetenschappelijke cursus”, welke meer in het bijzonder ten doel had de reeds langer afgestudeerde bosbouwers op de hoogte te brengen van de vorderingen in de bosbouwwetenschappen. Deze cursussen vooral mochten zich in een zeer grote belangstelling verheugen.

Allengs ontstond er behoefte om de gedachtenwisseling op deze cursussen te verdiepen. In 1952 werd dit mogelijk gemaakt door binnen de Nederlandse Bosbouw Vereniging een „Studiekring” te vormen. Deze kon naast de gewone bijeenkomsten aparte „Studiedagen” organiseren. Voor deze studiedagen werden ook buitenstaanders uitgenodigd om de behandelde onderwerpen van alle zijden te belichten. De studiedagen zijn een groot succes geworden, zij hebben de stoot gegeven tot een nauwere samenwerking zowel van onderzoekers als van autoriteiten. Op 22 september jl. is te Arnhem de elfde studiedag gehouden, die werd bijgedaan aan de organisatie van het bosbeheer en door ruim 60 belangstellenden werd bijgewoond.

Ik wil dan overgaan tot de *documentatie*. Deze geschiedde oorspronkelijk in incidentele verslagen, vervolgens van 1924—1929 in door het bestuur uitgegeven jaarboeken en daarna in het Nederlands Bosbouw Tijdschrift.

De oprichting van dit tijdschrift levert wel een treffende illustratie van de behoudende bedachtzaamheid van het verenigingsbeleid. In de twintiger jaren kwam de behoefte aan een eigen tijdschrift steeds duidelijker naar voren. Toch meende het toenmalige bestuur daartoe niet over te kunnen gaan, alvorens de levensvatbaarheid ervan voldoende was bewezen. Een doortastend lid, wijlen dr. J. R. Beversluis, heeft toen aan deze twijfel een eind gemaakt door in 1928 op eigen risico het Nederlands Bosbouw Tijdschrift op te richten. Het werd een éclatant succes, waarna de vereniging in 1929 besloot de verdere uitgave over te nemen. Uit erkentelijkheid voor zijn doortastendheid blijven wij dr. Beversluis in elke aflevering als oprichter eren.

Na de overname heeft de vereniging haar schouders geheel onder het tijdschrift gezet. Het overgrote deel van de contributies werd er aan besteed. Volijverige redactie-commissies hebben het in de loop der jaren weten op te werken tot een peil, dat de toets met buitenlandse vak-tijdschriften tenvolle kan doorstaan. De oplaag bedroeg na de laatste

wereldoorlog 650 exemplaren, waarvan 300 bestemd voor abonneementen. De helft van deze abonneementen zijn van middelbaar bospersoneel en bosbouwstudenten, aan wie de vereniging met het oog op haar doelstelling een belangrijke reductie op de prijs verleent.

Het stemt tot grote voldoening, dat de vereniging dank zij de belangenloze medewerking van vele harer leden, de uitgave van het tijdschrift zonder enige overheidssteun heeft kunnen dragen, waardoor het zijn onafhankelijkheid volledig heeft kunnen behouden.

In 1957 ontving onze vereniging van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren een verzoek tot samenwerking teneinde publicaties van die vereniging ook in het tijdschrift te doen verschijnen. Onze vereniging heeft onder voorbehoud van hare zelfstandigheid zich daartoe gaarne bereid verklaard. Deze samenwerking heeft in 1959 haar beslag gekregen, waarbij de oplaag tot ruim 1200 werd verhoogd. Deze heugelijke samenwerking heeft heiderzijds geheel aan de verwachtingen voldaan.

Naast het tijdschrift heeft de Nederlandse Bosbouw Vereniging ook boeken uitgegeven, waarvoor in 1949 een afzonderlijke redactiecommissie werd ingesteld. Van deze publicaties moge ik vermelden: „De bosbouw in Nederland” door J. van Soest in 1950, gevolgd door een engelse bewerking in 1953; A. J. van Schermbeek en zijn werk in het vroegere rentambt Breda door J. H. Jager Gerlings in 1953; het zakboekje voor de Nederlandse Bosbouw door vele medewerkers in 1953, dat door zijn losbladige vorm steeds „up to date” kan worden gehouden.

In de jaarboeken van de vereniging en de jaargangen van het tijdschrift is een schat van gegevens over de Nederlandse Bosbouw bijeengebracht. Om deze rijke bron beter toegankelijk te maken heeft het Bestuur de Redactiecommissie voor Publikaties verzocht daarop een klapper te willen samenstellen. Het verheugt mij te kunnen mededelen, dat deze klapper met een indeling der onderwerpen naar het Oxford-systeem en een auteursregister waarschijnlijk nog in dit jubileumjaar zal kunnen verschijnen. Het Bestuur betuigt de redactiecommissie voor dit moeizame, doch zeer nuttige werk zijn welgemeende dank.

Ik kom dan tot de *overige activiteiten* van de vereniging. Daarvan zijn in de eerste plaats te noemen een groot aantal nota's, rekesten, adressen en adviezen over verschillende onderwerpen o.a. betrekking hebbend op de boswet en de natuurschoonwet.

In de tweede plaats heeft de vereniging verscheidene commissies ingesteld om bepaalde onderwerpen in studie te nemen. Van deze onderwerpen zou ik de volgende willen memoreren: de samenstelling van een lijst van technische bosbouw uitdrukkingen in 1952; een naamlijst van onze voornaamste houtgewassen in 1932 en 1948; een naamlijst van de Nederlandse bosinsecten in 1950; de standaardisatie van houtmaten in 1928 en 1941; de richtlijnen voor de bosbedrijfsregeling in Nederland 1943 en 1959; de behandeling van boomzaden in 1946 en tenslotte het reëenvraagstuk in 1960.

Voorts moge ik nog vermelden, dat de vereniging in 1955 het initiatief heeft genomen tot een jaarlijkse „Boomfeestdag” voor de schooljeugd. Dit voorstel heeft veel weerklank gevonden. Op 6 april jl. is de vierde boomfeestdag gehouden, waaraan door 14 gemeenten met 4220 schoolkinderen werd deelgenomen.

Ik hoop hiermede het karakter en de omvang van de verenigingsarbeid

voldoende te hebben geschetst. Met het oog op deze arbeid heeft het Bestuur gemeend het 50-jarig jubileum der vereniging niet onopgemerkt voorbij te mogen laten gaan.

Gaarne wil ik bij de plechtige viering van dit jubileum alle overheids- en particuliere instanties onze oprechte dank betuigen voor de grote steun en gulle gastvrijheid, die de vereniging bij de uitvoering van haar taak van hun zijde steeds mocht ondervinden.

Voor de door de vereniging te verrichten taak is een zekere deskundigheid van hare leden onmisbaar. Oorspronkelijk was het lidmaatschap beperkt tot personen met een academische bosbouwopleiding. Later is dit verruimd tot alle academici, die in de bosbouw werkzaam zijn, gediplomeerde rentmeesters en bosbezitters. Voorts is ook de Wageningse Studenten Bosbouw Vereniging als lid opgenomen. Deze verruiming is de vereniging ongetwijfeld ten goede gekomen.

Het verheugt ons, dat het enthousiasme der leden ook op de echtgenoten is overgeslagen en zo tellen wij thans 25 echtgenote-leden, die aan onze bijeenkomsten meer fleur hebben gegeven.

Organisaties kunnen het werk der vereniging als donateur steunen. Wij zijn voor de van die zijde ondervonden belangstelling zeer erkentelijk.

Ook op nog andere wijzen zijn de middelen der vereniging versterkt.

Na het overlijden van onze grote voorganger A. J. van Schermbeek zijn ter zijner nagedachtenis gelden bijeengebracht voor de vorming van een „Van Schermbeekfonds”, dat in 1917 aan de vereniging is overgedragen. De renten van dit fonds kunnen worden besteed voor bosbouwkundige prijsvragen en publikaties.

Ons in 1959 overleden lid van verdienste E. D. van Dissel heeft onze vereniging bedacht met een legaat, dat wij met grote dankbaarheid hebben aanvaard. Uit de renten van dit „Van Dissel-fonds” kunnen de kosten voor buitenlandse studiereizen en vertegenwoordigingen worden bestreden.

Het is mij een behoefte bij dit gouden feest onze diepe erkentelijkheid uit te spreken voor de Hoge belangstelling, die de vereniging voor haar werk in zo ruime mate van het Koninklijk Huis mocht ontvangen.

In 1917 aanvaardde Z.K.H. Prins Hendrik het erelidmaatschap en in 1927 het beschermheerschap onzer vereniging. Na zijn overlijden in 1934 vonden wij H.M. Koningin Wilhelmina bereid beschermvrouwe te worden. Bij haar aftreden was H.M. Koningin Juliana zo welwillend haar in deze op te volgen en aanvaardde H.K.H. Prinses Wilhelmina het erelidmaatschap. Het persoonlijk bezoek van Z.K.H. Prins Hendrik en Z.K.H. Prins Bernhard aan een onzer bijeenkomsten, zijn glanspunten in ons verenigingsleven.

Hiermede heb ik mijn vluchtige schets van het wezen en de activiteiten van de Nederlandse Bosbouw Vereniging voltooid. Er zal ongetwijfeld behoefte bestaan naar een uitgebreider en meer gedocumenteerd verslag van deze 50-jarige verenigingsarbeid. Het Bestuur prijst zich gelukkig, dat het haar zo juist tot lid van verdienste benoemde Ir. F. W. Burger — een hoge onderscheiding, die tot nu toe slechts aan zeer enkelen, aan E. D. van Dissel en Professor A. te Wechel is verleend — bereid heeft gevonden deze geschiedsbeschrijving te verzorgen. Zo dadelijk zal deze jubileum-aflevering van ons tijdschrift, in een nieuw kled gestoken,

aan onze vereerde gasten, mijn mede bestuursleden en de leden van de jubileum-commissie worden uitgereikt.

Ik zou mijn rede willen besluiten, met de wens, dat het in de Nederlandse Bosbouw Vereniging in zo ruime mate aanwezige enthousiasme en idealisme ook in de toekomst behouden moge blijven.

Lang leve de Nederlandse Bosbouw Vereniging!

DE VIERING VAN HET 50-JARIG BESTAAN EN DE NAJAARSVERGADERING OP 7 OKTOBER 1960 TE ARNHEM

Ten vervolge op de geschiedenis van onze nu Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging, welke zojuist in het jubileumnummer van oktober 1960 op zo nuttige en prettige wijze is vastgelegd, zet ik mij tot het geven van een verslag van de gebeurtenissen op 7 oktober.

Het is de plicht van de secretaris zulks te doen, maar na het lezen van onze geschiedenis (deed u dit óók reeds en vergat u niet de foto's goed te bekijken?) voel ik dit als een eer en een behoefte. Als een eer om iets te mogen bijdragen aan de zo rijke historie, welke voor vele jongeren ongetwijfeld verrassende elementen bezit. Als een behoefte, om hen die op 7 oktober niet aanwezig waren iets te laten ervaren van hetgeen Burger in zijn geschiedschrijving als een traditie, ontstaan inzake de onderlinge samenwerking tussen de bosbouwers, die wij wensen hoog te houden, aanduidt.

Welaan dan, wij noemen het „traditie“ en ik zal geen poging wagen dit nader onder woorden te brengen, maar „ze“ was er weer wel, in het Huis der Provincie en later in „Royal“. Zo zelfs, dat uitgerekend op deze dag bijna „de uitgesproken ingetogen indruk die ons gezelschap maakt“ (geschiedschrijver!), teniet werd gedaan. Het Provinciehuis bleek de, bij de standing van de vereniging passende, stijlvolle accomodatie geheel te kunnen verschaffen! Welk een rust, ruimte en sfeer werd ondervonden voor en tijdens de drie onderdelen die tezamen de officiële viering van het jubileum vormden: de algemene ledenvergadering, de officiële bijeenkomst en de receptie door het bestuur.

Wellicht was het ook deze entourage die maakte, dat de algemene vergadering slechts door stemmig geklede leden werd bijgewoond, die zich beijverden om op verzoek, de toch traditioneel uitgebreide najaarsagenda, binnen het uur af te werken. Zo kon het gebeuren, dat er nog ruimschoots gelegenheid bleef om een agendapunt in te lassen, de benoeming tot „Lid van verdienste“ van ir. F. W. Burger, die reeds 29 (negen-en-twintig) jaren zo hard heeft gewerkt voor dit tijdschrift. Hoezeer dit door de leden op prijs wordt gesteld, bleek alleen reeds door de ontvangst van zo talrijke reacties op de schriftelijk gehouden „geheime“ stemming. Aan het begin van de festiviteiten mocht deze spontane reactie ongetwijfeld als één der hoogtepunten gelden.

Na afloop van de vergadering begaven wij ons naar de Zuidgalerij, die een prachtig uitzicht op de Rijn en de Rijnbrug biedt, en waar, in afwachting van onze gasten en onze dames, de thee werd genuttigd en